

До уваги перевізників!

Інформація щодо конкурентоспроможності мультимодальних перевезень в напрямку країн Середньої Азії.

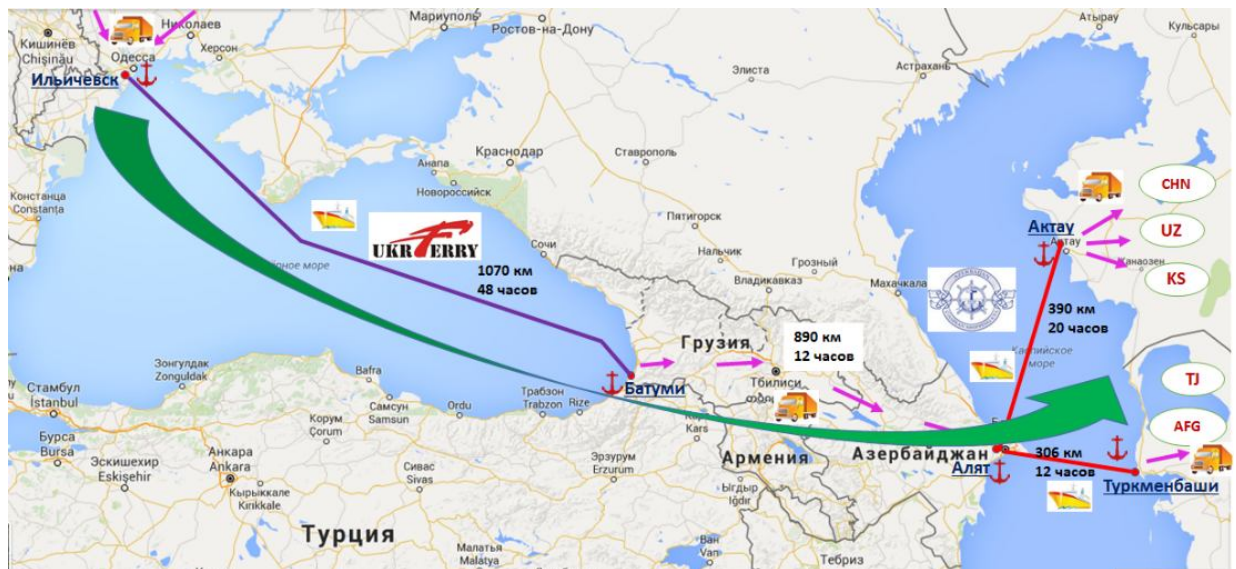
На сьогоднішній день в умовах жорсткої конкуренції на ринку міжнародних автомобільних перевезень, а також через наслідки політики дискримінації з боку Росії, все складнішим вимальовується шлях доставки вантажів територією недружелюбного сусіда.

В цьому зв'язку постає актуальним питання альтернативних маршрутів в обхід Росії для проїзду українськими міжнародними автомобільними перевізниками з країн Європи до країн Середньої Азії та в зворотному напрямку.

Секретаріат Асоціації міжнародних автомобільних перевізників України разом з причетними комерційними компаніями та органами влади відповідних країн системно відпрацьовує варіанти логістичних схем доставки вантажу за вказаним напрямком.

Одним з можливих варіантів потрапляння до країн Азії є курсування міжнародним коридором Європа-Кавказ-Азія (TRASECA). Маршрут коридору проходить через Україну, Грузію, Азербайджан, Казахстан, а далі прямий шлях до Китаю, Узбекистану та Киргизстану, а також через Туркменістан до Таджикистану та Афганістану. Особливість цього маршруту в його мультимодальності, а саме використання паромних переправ.

Протяжність маршруту: з порту Іллічівськ (UA) до порту Батумі (GE) поромом через Чорне море 1070 км, з порту Батумі до порту Алят (AZ) через Грузинсько-Азербайджанський кордон 890 км, з порту Алят до порту Актау (KZ) поромом через Каспійське море 390 км, в разі відгалуження з порту Алят до порту Туркменбаші (TM) через Каспійське море 306 км.

Відносно роботи поромних ліній. На Чорному морі працює судноплавна компанія «Укрфері», яка використовує для регулярного поромного сполучення Іллічівськ-Батумі-Іллічівськ автомобільно-залізничні пороми «Грейсвальд» «Вільнюс Сівейс» та «Каунас Сівейс». Пороми були побудовані в 1987-1989 роках, ємність верхньої палуби для автотранспорту складає 50 TIR. Від пріоритету завантаження верхня палуба може використовуватися також для контейнерів, нижня для залізничних вагонів та автотранспорту. Водії перевозяться в каютах різного рівня комфортності. Вартість перевезення вантажного автомобіля вагою до 44 т, довжиною 13-22 м, шириною до 2,6 м, висотою 4,5 м та перевезення одного водія складає 1050 USD. Час перевезення складає 48 годин, 3-4 години завантаження та 1,5 години розвантаження. Рейсі виконуються приблизно 2 рази на тиждень, з розрахунку один колорейс порома на тиждень. Для зручності відправки в СК «Укрфері» працює система букінгу, згідно з якою перевізник завчасно бронює місце для перевезення автотранспорту, оплачує перевезення готівкою або по безготівковому розрахунку та прибуває в порт в визначений час для завантаження. Більш детальну інформацію можна отримати на сайті компанії www.ukrferry.com.

З порту Батумі до порту Алят пролягають Європейські автомобільні маршрути E 70 та E 60 через пункт пропуску «Красний мост» між Грузією та Азербайджаном, який працює цілодобово. Протяжність маршруту 890 км, орієнтовний час в дорозі 12 годин.

На Каспійському морі працює Закрите Акціонерне Товариство «Азербайджанське Каспійське морське пароплавство» (Каспар). Регулярне поромне сполучення організовано з порту Алят (65 км від Баку) до порту Актау, а також з порту Алят до порту Туркменбаши. Для обслуговування поромних ліній використовуються пороми «Barda», «Akademik Hesen Aliyev», «Professor Gul», «Nakhchyvan», «Akademik Topchubashov», «Azerbaijan» за виключенням першого 1985-1986 років побудови. Пороми типу «Azerbaijan» мають можливість транспортування до 33 TIR. Водії перевозяться в каютах. Вартість перевезення в напрямку Алят - Актау вантажного автомобіля довжиною 16,5 м та одного водія складає 1200 USD. Час перевезення складає 20 годин, 4-5 годин завантаження та розвантаження. Рейси виконуються 2 рази в тиждень в 12.00 по вівторкам та п'ятницям, а при необхідності виставляються додаткові пороми. Вартість перевезення в напрямку Алят - Туркменбаши вантажного автомобіля довжиною 16,5 м та одного водія складає 1050 USD (65 USD за погонний метр). Час перевезення складає 12 годин, 4-5 годин завантаження та розвантаження. Пороми за цим напрямком курсують щоденно та відправляються по мірі наповнення. Система букінгу в Каспарі відсутня. При прибутті автотранспорту до порту видається номер черги, відповідно до якого відбувається завантаження на пором. В порту Алят за перші 3 дня простою автотранспорту плата не береться, з 4-го по 8-ий – 3 маната (~ 1,9 USD) за день, з 9-го – 5 манатів (~ 3,2 USD) за день. Деяку інформацію про роботу Каспара можна отримати на сайті www.acsc.az

З порту Актау автомобільними дорогами Казахстану можна доїхати до Астани (2660 км), до Алмати (3330 км) та до кордону з Китаєм Достик/Хоргоса (4130 км).

З порту Туркменбаши автошляхами відстань складає в середньому до Ташкенту (Узбекистан) – 1900 км, до Душанбе (Таджикистан) через Узбекистан 1830 км, до Бішкеку (Киргизстан) через Узбекистан та Казахстан – 2530 км.

Вартість дизельного пального в деяких країнах Середньої Азії в порівнянні з Україною*

Країна	Вартість, USD
Туркменістан	0,24
Казахстан	0,30
Киргизстан	0,45
Азербайджан	0,54
Україна	0,65
Грузія	0,65
Узбекистан	0,75

Китай	0,80
Вірменія	0,94

*Джерело www.globalpetrolprices.com

Отже, після всіх неважких розрахунків можна розрахувати витратну частину наприклад а колорейс Київ-Астана-Київ з використанням поромів через Чорне та Каспійські моря.

Враховуючи графіки відправлення поромів та режим роботи та відпочинку водія чистий час руху в одну сторону складає 12 діб. Колорейс з врахуванням вивантаження та завантаження в Казахстані та очікування поромів може вийти 24-28 діб.

Сухопутна складова колорейсу складає 8100 км (Відстань Київ-Іллічівськ – 500 км, Батумі-Алят – 890 км, Актау – Астана – 2660 км).

Вартість перевезення поромами з врахування скидок за користування в обидві сторони складає 3980 USD: через Чорне море 1880 USD, через Каспійське море 2100 USD.

Постає питання конкурентоспроможності мультимодального маршруту з сухопутним.

Сухопутний маршрут Київ-Астана-Київ з врахуванням Указу Президента РФ від 01.01.2016 № 1 «Про заходи щодо забезпечення економічної безпеки та національних інтересів РФ при здійсненні міжнародних транзитних перевезень вантажів з території України на територію Республіки Казахстан через територію РФ» пролягає через пункт пропуску «Красное» (456 км автодороги М-1) між Білорусією та Росією далі до пунктів пропуску з Казахстаном на автодорогах А-310 та А-300, протяжність якого складає 3814 км та 4279 км відповідно. Беручі до уваги режим роботи та відпочинку водія вказані відстані можна подолати за 7 діб.

Підсумовуючи наведені дані отримуємо результат порівняння затратних частин мультимодального та сухопутного маршрутів:

		Мультимодальний UA-GE-AZ-KZ	Сухопутний UA-BY-RUS-KZ	Сухопутний UA-RUS-KZ	Різниця
Відстань суші	по	8100 км	7628 км	6864 км	+472 км (+764 км)
Час колорейс	на	24-28 діб	14-16 діб	12-14 діб	+8-14 діб (+1-2 діб)
Витрати на поромну переправу		3980 USD	-		+3980 USD

Одночасно слід враховувати необхідність отримання виходячи з наявності дозволів на міжнародні перевезення територіями країн, через які пролягають маршрути.

Квоти дозволів на здійснення міжнародних автомобільних перевезень вантажів на 2016 рік

Країна	Вид дозволу	Початкова кількість	Залишок на 20.01.2016
Білорусь	двосторонній	14500	13923
Білорусь	двосторонній ДЗ	6500	6472
Білорусь	транзитний ДЗ	18500	18440
Білорусь	в/з третіх країн ДЗ	3000	2983
Білорусь	транзитний	4000	3675
Казахстан	універсальний	5000	4962
Казахстан	в/з третіх країн	1000	946
Казахстан	транзитний	3000	2979
Азербайджан	в/з третіх країн	1100	1057
Азербайджан	універсальний	2200	2164
Грузія	багаторазовий	1000	966
Грузія	універсальний ЗК	8000	7921
TRASECA	багатосторонній	230	187

Відносно квоти російських дозволів на 2016 рік переговорний процес триває, перевезення здійснюються за залишком квоти на 2015 рік.

Потенціал автомобільних перевезень в напрямку Казахстану очевидний. В 2015 році 9000 казахських дозволів були вибрані вже у третьому кварталі, з них 1000 в/з третіх країн у першому місяці.

За результатами досліджень в рамках технічної допомоги ЄС країнам TRASECA проект «Логістичні процеси та морські магістралі II» (ЛОГМОС) спрогнозував на 2020 рік попит на автомобільні вантажні перевезення в напрямку країн TRASECA 1000 т на добу.

P.S. Інформація викладена станом на 20.01.2016.